

SYLABUS PRZEDMIOTU – SZKOŁA DOKTORSKA
CYKL KSZTAŁCENIA OD 2025/2026 DO 2028/2029

OGÓLNE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE				
Tytuł przedmiotu		METODYKA BADAŃ NAUKOWYCH		
Nazwa jednostki realizującej przedmiot		Szkoła Doktorska Uniwersytetu Rzeszowskiego		
Typ przedmiotu (obowiązkowy, fakultatywny)		obowiązkowy		
Rok/semestr		I rok/ I semestr		
Dyscyplina		Nauki o zdrowiu		
Język wykładowy		język polski		
Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu		Dr hab. n. o zdr. Agnieszka Sozańska, prof. UR		
Imię i nazwisko prowadzącego przedmiot		Dr hab. n. o zdr. Agnieszka Sozańska, prof. UR		
Wymagania wstępne		Wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne dotyczące metodyki prowadzenia badań naukowych, osiągnięte na poziomie 7 Polskiej Ramy Kwalifikacji w dyscyplinie nauki o zdrowiu.		
STRESZCZENIE PRZEDMIOTU				
(syntetyczny opis treści oraz celów przedmiotu; 100-200 słów)				
W ramach przedmiotu: „Metodyka badań naukowych” doktorantka/doktorant ugruntuje swoją wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne na temat zbioru zasad, procedur i technik stosowanych w procesie badań naukowych stosowanych w dyscyplinie naukowej nauki o zdrowiu. Obejmują one planowanie, realizację i analizę badań, mając na celu uzyskanie wiarygodnych i obiektywnych wyników. Kluczowym aspektem w osiągnięciu celu jest dobór odpowiednich metod badawczych, które pozwolą na adekwatne rozwiązanie problemu badawczego i potwierdzenie lub obalenie postawionych hipotez.				
EFEKTY UCZENIA SIĘ DLA PRZEDMIOTU I METODY WERYFIKACJI				
Symbol efektu uczenia się	Zakładane efekty uczenia się	Odniesienie do efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomie 8 PRK (symbol)	Forma zajęć dydaktycznych (w., ćw., itp.)	Metody weryfikacji (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt itp.)
Wiedza: Lp.	zna i rozumie, posiada wiedzę			przykład:
P8S_WG3	Zna, rozumie i stosuje terminologię specjalistyczną używaną w krajowym i międzynarodowym środowisku naukowym i zawodowym, w dyscyplinie naukowej nauki o zdrowiu, w której planowane jest prowadzenie badań naukowych.	P8S_WG	konwersatorium	projekt, dyskusja
P8S_WG4	Posiada szeroką wiedzę z zakresu stosowanej metodologii badań naukowych w dyscyplinie nauki o zdrowiu, wykorzystując interdyscyplinarne narzędzia i techniki badawcze, pozwalające na uzyskanie najbardziej wiarygodnych i obiektywnych rezultatów pracy badawczej.	P8S_WG	konwersatorium	projekt

P8S_WK3	Posiada szeroką wiedzę dotyczącą możliwości transferu wyników swojej działalności naukowej do sfery gospodarczej i społecznej.	P8S_WK	konwersatorium	projekt
Umiejętności: Lp.	<i>potrafi</i>			
P8S_UW1	Potrafi wykorzystać interdyscyplinarną wiedzę do identyfikowania i praktycznego rozwiązywania napotykaných problemów badawczych poprzez: definiowanie celu, przedmiotu i hipotezy badawczej, tworzenia nowatorskich metod, technik i narzędzi badawczych oraz wyciągać wnioski na podstawie uzyskanych wyników badań.	P8S_UW	konwersatorium	projekt, dyskusja
P8S_UK1	Aktywnie konferować w krajowym i międzynarodowym środowisku naukowym i zawodowym, dzieląc się efektami swojej pracy badacza.	P8S_UK	konwersatorium	projekt
P8S_UO1	Poprzez aktywne uczestnictwo w krajowym i międzynarodowym środowisku badaczy uczestniczyć w indywidualnych i zespołowych przedsięwzięciach naukowych pełniąc w nich różne role.	P8S_UO	konwersatorium	projekt
Kompetencje społeczne: Lp.	<i>jest gotów do</i>			
P8S_KR1	Wzmacniania i rozwoju etosu środowisk badawczych, w tym do prowadzenia działalności naukowej w sposób niezależny uwzględniając zasady ochrony własności intelektualnej i zasad własności publicznej wyników badań.	P8S_KR	konwersatorium	projekt, dyskusja

FORMY ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH, WYMIAR GODZIN I PUNKTÓW₁

Semestr (nr)	Wykł.	Ćwiczenia	Lab.	Prakt.	Inne	Liczba pkt. ECTS
I	-	-	-	-	30	3
II	-	-	-	-	30	3
razem:	-	-	-	-	60	6

METODY DYDAKTYCZNE

- konwersatorium w formie tradycyjnej;
- konwersatorium z prezentacją multimedialną;
- projekt;
- dyskusja.

TREŚCI PROGRAMOWE

semestr I:

1. Wprowadzenie do przedmiotu

- Charakterystyka przedmiotu, cele i efekty uczenia się
- Organizacja zajęć i warunki zaliczenia
- Rola Komisji Bioetycznej w procesie badawczym

2. Zdrowie i choroba jako przedmiot badań naukowych

- Definicje zdrowia i choroby
- Interdyscyplinarność badań w naukach o zdrowiu
- Znaczenie badań naukowych w praktyce klinicznej

3. Podstawowe pojęcia metodologii pracy naukowej

- Badanie naukowe – istota i rodzaje
- Problemy badawcze i hipotezy
- Cele badań naukowych

4. Proces poznania naukowego

- Etapy procesu badawczego
- Indukcja i dedukcja
- Znaczenie dowodów naukowych

5. Rzetelność i etyka prowadzenia badań naukowych

- Podstawowe zasady etyki badań z udziałem ludzi
- Deklaracja Helsińska
- Odpowiedzialność badacza

6. Zgoda Komisji Bioetycznej – aspekty formalne

- Zakres kompetencji Komisji Bioetycznej
- Procedura składania wniosku
- Najczęstsze błędy formalne

7. Dokumentacja badawcza dla Komisji Bioetycznej

- Wniosek do Komisji Bioetycznej
- Protokół badania
- Formularz świadomej zgody
- Informacja dla uczestnika badania

8. Ochrona danych i praw uczestników badań

- Anonimizacja i poufność danych
- RODO w badaniach naukowych
- Prawa i obowiązki uczestników

9. Zespół badawczy i odpowiedzialność badacza

- Role w zespole badawczym
- Komunikacja i podział zadań
- Odpowiedzialność kierownika badania

Zaliczenie semestru I

Przygotowanie projektu dokumentów do Komisji Bioetycznej, obejmującego:

- projekt wniosku do Komisji Bioetycznej,
- projekt protokołu badania,
- projekt formularza świadomej zgody,
- projekt informacji dla uczestnika badania.

semestr II:

1. Logika i etapy planowania badania naukowego

- Struktura projektu badania
- Harmonogram realizacji badań

2. Formułowanie problemów, hipotez i celów badawczych

- Zależności między problemem, celem i metodą
- Operacjonalizacja pojęć

3. Dobór metod, technik i narzędzi badawczych

- Metody ilościowe i jakościowe
- Trafność i rzetelność narzędzi

4. Dobór próby badanej

- Grupa badana i grupa kontrolna
- Kryteria włączenia i wykluczenia
- Wielkość próby

5. Randomizacja i zaślepienie próby

- Rodzaje randomizacji
- Znaczenie zaślepienia w badaniach

6. Planowanie rekrutacji do badania

- Strategie rekrutacyjne
- Kanały dotarcia do uczestników
- Zasady etyczne rekrutacji

7. Dokumentacja i przebieg procesu rekrutacji

- Harmonogram rekrutacji
- Monitorowanie i raportowanie rekrutacji
- Rezygnacja uczestników z udziału w badaniu

8. Zbieranie i zarządzanie danymi badawczymi

- Procedury zbierania danych
- Kontrola jakości danych

9. Opracowanie wyników i interpretacja

- Podstawy analizy danych
- Wnioskowanie naukowe

10. Standardy raportowania badań naukowych

- CONSORT, STROBE
- PRISMA – przeglądy systematyczne i metaanalizy

Zaliczenie semestru II

Przygotowanie projektu badania naukowego, ze szczególnym uwzględnieniem:

- pełnego opisu projektu badania,
- szczegółowego planu rekrutacji uczestników,
- harmonogramu realizacji badania,
- uzasadnienia doboru próby i metod rekrutacji.

WARUNKI ZALICZENIA PRZEDMIOTU (KRYTERIA OCENIANIA)

Przedmiot realizowany jest w semestrach od I do II, przedmiot po semestrze I kończy się zaliczeniem z oceną ZO₁, po semestrze II realizacji zajęć kończy się egzaminem E₂. Zajęcia z przedmiotu realizowane są w bezpośrednim kontakcie doktorantki/doktoranta z promotorem lub promotorem pomocniczym.

Warunkiem uzyskania zaliczenia przedmiotu po semestrze **I**, jest złożenie sprawozdania z realizacji zadania. Warunkiem pozytywnego zdania egzaminu z przedmiotu po semestrze **II**, jest zdobycie co najmniej 51% punktów z projektu.

Aby uzyskać ocenę pozytywną stosuje się przelicznik za odpowiedni procent uzyskanych punktów:

- do 50% - niedostateczny, (doktorant nie robi postępów w badaniach naukowych, nie poszerza wiedzy, nie studiuje lektur, nie uczestniczy w merytorycznej dyskusji, nie wywiązuje się z obowiązków naukowych);

- 51% - 60% - dostateczny, (doktorant robi znikome postępy w badaniach naukowych, poszerza wiedzę, studiuje literaturę podstawową, prowadzona dyskusja ogranicza się do wąskiego zakresu wiedzy merytorycznej, wywiązuje się z podstawowych obowiązków naukowych);

- 61% - 70% - dostateczny plus, (doktorant robi postępy w badaniach naukowych, poszerza wiedzę, studiuje literaturę podstawową, merytorycznie uczestniczy w dyskusji, wywiązuje się z obowiązków naukowych);

- 71% - 80% - dobry, (doktorant robi znaczące postępy w badaniach naukowych, poszerza wiedzę, studiuje literaturę podstawową i uzupełniającą, merytorycznie uczestniczy w dyskusji, wywiązuje się z wszystkich obowiązków naukowych);

- 81% - 90% - dobry plus, (doktorant robi znaczące postępy w badaniach naukowych, systematycznie poszerza wiedzę, studiuje literaturę podstawową i uzupełniającą, merytorycznie uczestniczy w dyskusji, wywiązuje się z wszystkich obowiązków naukowych);

- 91% - 100% - bardzo dobry (doktorant robi znaczące postępy w badaniach naukowych, systematycznie poszerza wiedzę, studiuje literaturę podstawową, uzupełniającą i wykraczającą poza obowiązującą, merytorycznie uczestniczy w dyskusji, wywiązuje się z wszystkich obowiązków naukowych);

**CAŁKOWITY NAKŁAD PRACY DOKTORANTA POTRZEBNY DO OSIĄGNIĘCIA ZAŁOŻONYCH
EFEKTÓW W GODZINACH ORAZ PUNKTACH ECTS**

Forma aktywności	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Godziny realizowane w kontakcie bezpośrednim wynikające planu z studiów	2 x 30 godz. – 60 godz.
Inne z udziałem nauczyciela (udział w konsultacjach, egzaminie)	4
Godziny realizowane samodzielnie przez doktoranta (przygotowanie do zajęć, egzaminu, napisanie referatu itp.)	116 godz.
SUMA GODZIN	180
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS*	6

LITERATURA

Literatura podstawowa:	1. Hulley S. B., Cummings S. R., Browner W. S., Grady D., Newman T. B. (2016). Projektowanie badań klinicznych (wyd. pol.). Warszawa: Medipage. 2. Creswell, J.W. (2013). Projektowanie badań naukowych. Metody jakościowe, ilościowe i mieszane. Kraków: Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego.
Literatura uzupełniająca:	Wytyczne CONSORT, STROBE, PRISMA.

** (1 PUNKT ECTS ODPOWIADA OD 25 – 30 GODZIN CAŁKOWITEGO NAKŁADU PRACY DOKTORANTA, POTRZEBNEGO DO OSIĄGNIĘCIA ZAŁOŻONYCH EFEKTÓW)*

.....
Data i podpis prowadzącego przedmiotu

.....
Akceptacja Kierownika Jednostki lub osoby upoważnionej